

Oponentský posudok

pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti doc. Mgr. Ľubora Matejka, PhD.
v rámci konania na vymenovanie profesora

Prakticky každý odborník, ktorý prednáša na vysokej škole, spravidla vyvíja aktivitu v dvoch vzájomne prepojených oblastiach: pedagogickej a vedeckovýskumnej. Analýza a posúdenie činnosti v spomínaných dvoch oblastiach umožňujú v dostatočnej miere zhodnotiť zásluhy a prínos konkrétnej osoby v rámci danej vysokej školy.

Docent Mgr. Ľubor Matejko, PhD. pracuje na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského 26 rokov, z toho posledných 8 rokov zastáva funkciu docenta a vedúceho Katedry rusistiky a východoeurópskych štúdií. Za tie roky úspešne vyškolicil celý rad diplomantov a doktorantov. V uvedenom období vyšli viaceré publikácie, ktoré spracoval či už v spoluautorstve (učebnica Ruská literatúra 18. – 21. storočia, Bratislava 2013 a Krátky slovník ruských spisovateľov, Bratislava 2003), alebo samostatne (Ukrajinsko-česká a česko-ukrajinská, Slovensko-ukrajinská a ukrajinsko-slovenská konverzačná príručka, Bratislava 1997). Od roku 2008 je členom odborovej komisie doktorandského štúdia v študijnom odbore Slavistika – slovanské literatúry.

Ako výskumný pracovník Ľ. Matejko bezpochyby významne prispel k rozvoju slovenskej a svetovej paleoslavistiky, k štúdiu veľkomoravského (t.j. najstaršieho slovenského) a starého bulharského (9. – 10. storočie) písomníctva, ale najmä k výskumu takej komplikovanej oblasti, akou je najstaršia slovanská hymnografia. Je autorom monografie Život stredovekého textu : o tzv. Metodovom kánone sv. Dimitrovi Solúnskeho (Bratislava 2004), ktorá je venovaná tzv. Metodovmu kánonu na počesť svätého Dimitra Solúnskeho a obsahuje analýzu takmer všetkej v tej dobe známej rukopisnej tradície textu spolu s jeho kritickým vydaním. Kniha sa stala v istom zmysle medzníkom v skúmaní najstaršej slovanskej hymnografie (čo je v svetovej paleoslavistike posledných desaťročí mimoriadne aktuálna téma), a to tým, že upriamila pozornosť vedcov na miesto a úlohu prekladových textov v najstaršej histórii tohto literárneho žánru. Býva pravidelne citovaná v slovenských, ale najmä v zahraničných vedeckých publikáciách a celkom určite bude citovaná i v budúcnosti. Veľkú úlohu v dejinách štruktúry najstarších slovanských minejných služieb (ich nemennosti alebo variatívnosti) zohrali štúdie Ľ. Matejka venované rekonštrukcii slovanského akrostichu v kánone apoštolovi Andrejovi Prvopovolanému, ktorého autorom je Naum Ochridský, Cyrilov a Metodov žiak. Vďaka Matejkovmu výskumu irmosov jedného zo sinajských palimpsestových rukopisov (vydaných G. Lantom) sa pohľad na dejiny služobných minejí v Bulharsku a na Rusi v 10. a 11. storočí od základu zmenil. Zistenia a závery, ku ktorým Ľ. Matejko dospel vo svojich prácach z paleoslavistiky, získali uznanie vo svetovej historickej jazykovede. Jeho štúdie zaoberajúce sa touto problematikou pomerne často vychádzajú v recenzovaných domácich i zahraničných časopisoch. Okrem toho (najmä v posledných rokoch) publikuje množstvo článkov venovaných dejinám ruskej literatúry a kultúry. Výsledky svojho výskumu pravidelne prezentuje na medzinárodných vedeckých konferenciách, a to nielen v rámci Slovenska, ale predovšetkým v zahraničí.

S vedeckovýskumnou prácou je vždy spojená aj organizačná činnosť na poli vedy. Ľ. Matejko je už po dlhé roky členom medzinárodných vedeckých komisií, redakčných rád a kolégií celého radu medzinárodných vedeckých časopisov, medzi iným je zodpovedným redaktorom časopisu Eastern Partnership Literary Review. V rokoch 1999-2013 bol vedúcim riešiteľom piatich úspešne dovŕšených medzinárodných vedeckých projektov.

Osobne nepochybujem o tom, že pedagogické a vedecké zásluhy docenta Mgr. Ľ. Matejka, PhD. bohato presahujú požiadavky kladené na uchádzača o titul profesora.

Vzhľadom na uvedené argumenty a na výsledky pôsobenia docenta Mgr. Ľ. Matejka, PhD. vo vedeckovýskumnej a pedagogickej oblasti vrelo podporujem návrh na jeho vymenovanie za profesora v odbore Slovánske jazyky a literatúry.

V Moskve dňa 30. decembra 2014

A. A. Turilov, CSc.,

vedúci vedecký pracovník Inštitútu slavistiky Ruskej akadémie vied,
zahranický člen Srbskej akadémie vied a umení

Preložila: PhDr. Silvia Medlenová